

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1147/2024
08.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Милене Рашић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Јеленом Паравиња, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због продуженог кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. у вези члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Апро Љубомира, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К-По4 87/20 од 02.11.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 7/24 од 23.05.2024. године, у седници већа одржаној дана 08.10.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Апро Љубомира, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К-По4 87/20 од 02.11.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 7/24 од 23.05.2024. године у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К-По4 87/20 од 02.11.2023. године окривљени АА оглашени је кривим због продуженог кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. у вези члана 61. КЗ за које је осуђен на казну затвора у трајању од једне године.

На основу члана 85. КЗ окривљеном је изречена мера безбедности забрана вршења позива, делатности и дужности полицијског службеника у трајању од пет година од дана правноснажности пресуде, с тим што му се време проведено на издржавању казне затвора не урачунава у време трајања наведене мере.

На основу чланова 91. и 92. КЗ од окривљеног АА је одузета имовинска корист прибављена кривичним делом у износу од 3.171,00 динар и исти је обавезан да наведени износ уплати у буџет Републике Србије у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде.

Одлучено је и о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе одређено у изреци пресуде.

Одлучујући по жалби браниоца окривљеног АА Апелациони суд у Новом Саду је одбио као неосновану, а првостепену пресуду потврдио.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Апро Љубомир, због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и члана 439. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости и побијане пресуде преиначи у целости, те окривљеног ослободи кривичне одговорности за дело које му се ставља на терет, односно да захтев усвоји, а побијане пресуде укине и предмет врати надлежном суду на поновно одлучивање.

Врховни суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, те је без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног одражо седницу већа сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), на којој је размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву нашао:

Бранилац окривљеног АА - адвокат Апро Љубомир указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП у захтеву за заштиту законитости истиче да се побијане правноснажне пресуде заснивају на доказима на којима се по одредбама Законика о кривичном поступку не могу заснивати и то на Наредби Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције Кпп Пов – По4 90/2018 од 04.09.2018. године којом је одређено спровођење посебне доказне радње тајно праћење и снимање према осумњиченом ББ као и на видео материјалу прикупљеном применом ове посебне доказне радње, а које се односе на окривљеног АА. Према ставу браниоца окривљеног наведена наредба је незаконита јер не садржи разлоге који би оправдали постојње основа сумње да је осумњичени ББ извршио или припрема извршење неког од кривичних дела, сходно члану 162. ЗКП, нити су дати аргументовани и довољни разлози који оправдавају неопходност примене посебне доказне радње, односно поставља питање које су то околности које указују да се на други начин кривично дело не би могло открити или доказати или да је њихово прикупљање знатно отежано, при чему у наредби није одређено ни то да ли се тајном праћењу и снимању приступа јер постоје основи сумње да је кривично дело извршено или због тога што се припрема дело за чије доказивање и откривање могу бити коришћене посебне доказне радње. Поред наведеног цитирана наредба не садржи ни одредбе закона које се односе на посебну доказну радњу тајни надзор комуникације, а не посебну доказну радњу тајно праћење и снимање, што предметну наредбу чини

неразумљивом и самим тим сматра да нису испуњени основни материјалноправни услови за одређивање посебне доказне радње тајно праћење и снимање прописане одредбом члана 171. став 1. ЗКП у вези са чланом 161. став 1. и 2. ЗКП, те да су наведени незаконити докази проистекли на основу примене посебне доказне радње. У прилог изложеним закључцима бранилац се у захтеву позива на праксу Европског суда за људска права која указује на то да је наредба за примену посебне доказне радње била заснована само на захтеву за коришћење ове методе у који је инкорпорирана законска реченица којом се оправдава примена ове методе, која од стране суда није адекватно образложена нити су дати посебни разлози због којих се истрага није могла спровести другим мање наметљивим средствима – пресуда Европског суда за људска права Квасница против Словачке (представка бр. 72094/01), Башић против Хрватске (представка бр. 74309/1), Драгојевић против Хрватске (представка бр. 68955/11) као и предмет Роман Захаров против Русије.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Апро Љубомира, Врховни суд оцењује као неосноване, из следећих разлога:

Садржина наредбе о одређивању посебне доказне радње тајно праћење и снимање прописана је у ставу 2. члана 172. ЗКП, тако да је у наредби неопходно означити податке о осумњиченом, законски назив кривичног дела, разлоге на којима се заснива сумња, означање просторија, места или превозног средства, овлашћење за улазак и постављање техничких уређаја за снимање, начин спровођења и обим и трајање посебне доказне радње.

Из списка предмета произлази да је посебна доказна радња тајно праћење и снимање предузета према осумњиченом ББ на основу наредбе судије за претходни поступак Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције (ПОСК) Кпп Пов - По4 90/2018 од 04.09.2018. године, донете на основу образложеног предлога Вишег јавног тужиоца у Новом Саду ПОСК Стр Пов КО 113/18 од 04.09.2018. године, који предлог садржи податке о осумњиченом, законску нумерацију кривичних дела, означање просторија, разлоге на којима се заснива сумња да је осумњичени ББ извршио и припрема извршење кривичних дела обухваћених чланом 162. ЗКП – образложена оперативна сазнања полиције уз назначење циља предузимања посебне доказне радње, односно указивање на основе из члана 172. став 1. тачка 1) и 2) ЗКП.

По налажењу овог суда, наведена наредба судије за претходни поступак Вишег суда у Новом Саду ПОСК донета је у свему у складу са одредбом члана 172. ЗКП, при чему из исте произлази да је довољно образложена и да садржи све елементе прописане одредбом члана 172. став 2. ЗКП, а из наредбе се јасно види из којих чињеница и околности – оперативна сазнања Сектора унутрашње контроле МУП-а РС, судија за претходни поступак изводи закључак да у тој фази поступка постоје основи сумње да је осумњичени ББ са више НН лица, цивила и полицијских и царинских службеника на ГП Хоргош, извршио и да припрема извршење кривичних дела за која се ова мера може одредити, те да је њено предузимање неопходно ради обезбеђења доказа за кривично гоњење чије би прикупљање на други начин било знатно отежано.

Следствено наведеном, предметна наредба судије за претходни поступак Вишег суда у Новом Саду ПОСК представља законит доказ као и докази проистекли из њене примене на којима се пресуда могла заснивати, а изостанак довољних разлога суда за одређивање наведене посебне доказне радње, по налажењу овога суда, представља сопствену оцену подносиоца захтева.

По налажењу овога суда, кривична дела за која постоје основи сумње да су извршена или се припрема њихово извршење у наредби су опредељена законском нумерацијом, те стога околност што у наредби није наведен њихов законски назив, насупрот наводима захтева браниоца окривљеног, исту не чини незаконитим доказом који није могао бити коришћен у кривичном поступку.

Поред изнетог бранилац окривљеног као разлог за незаконитост материјала прикупљеног применом посебне доказне радње тајно праћење и снимање истиче и чињеницу да је у конкретном случају протекао рок од шест месеци од окончања посебне доказне радње прописан одредбом члана 163. став 1. ЗКП, у ком року је надлежни јавни тужилац требало да покрене кривични поступак, имајући у виду да је тајно праћење и снимање окончано дана 06.12.2018. године, а да је овај кривични поступак почео дана 23.07.2021. године доношењем наредбе о спровођењу истраге.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни касациони суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Одредбом члана 163. став 1. ЗКП прописано је да ако јавни тужилац не покрене кривични поступак у року од шест месеци од дана када се упознао са материјалом прикупљеним коришћењем посебних доказних радњи или ако изјави да га неће користити у поступку, односно да против осумњиченог неће захтевати вођење поступка, судија за претходни поступак ће донети решење о уништењу прикупљеног материјала. Ставом 3. истог члана, прописано је да ако је при предузимању посебних доказних радњи поступљено супротно одредбама Законика или наредби органа поступка, на прикупљеним подацима се не може заснивати судска одлука, а са прикупљеним материјалом се поступа у складу са чланом 84. став 3. Законика.

Дакле, према цитираној законској одредби рок од шест месеци из става 1. члана 163. ЗКП почиње тећи од дана када се јавни тужилац упознао са материјалом прикупљеним на основу спроведених посебних доказних радњи (што је могао учинити тек по достављању наведеног материјала), а не од дана када је трајање посебне доказне радње окончано, како се то указује у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног. Сходно изнетом, како из списка предмета произлази да је видео запис настао применом посебне доказне радње тајно праћење и снимање Вишем јавном тужиоцу у Новом Саду ПОСК достављен дана 24.04.2019. године, уз извештај МУП РС Сектора унутрашње контроле, а да је Виши јавни тужилац у Новом Саду ПОСК наредбу о спровођењу истраге донео дана 02.09.2019. године, на који начин је покренуо кривични поступак, то произлази да је јавни тужилац покренуо кривични поступак у оквиру рока од шест месеци од дана када му је достављен, а када је и упознат са материјалом прикупљеним коришћењем посебне доказне радње тајно праћење и снимање по наредби судије за претходни поступак Вишег суда у Новом

Саду Кпп По4 90/2018 од 04.09.2018. године, те да су самим тим неосновани наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима указује на повреду одредбе члана 163. ЗКП.

Сходно наведеном, видео записи који су настали као резултат законито спроведене посебне доказне радње тајно праћење и снимање у смислу члана 171. и 172. ЗКП, представљају законите доказе на којима се пресуда могла заснивати, због чега се супротни наводи захтева браниоца окривљеног оцењују као неосновани.

Бранилац окривљеног захтевом за заштиту законитост указује и на то да је првостепени суд погрешно закључио да се материјал прибављен по наредби која се односила на осумњиченог ББ могао користити у кривичном поступку вођеном против окривљеног ВВ, јер изрека наредбе не произилази из њеног образложења. Према наводима захтева у цитираној наредби судије за претходни поступак Вишег суда у Новом Саду од ПОСК од 04.09.2018. године наведено је да се посебна доказна радња тајно праћење и снимање одређује према осумњиченом ББ, из разлога што постоји основ сумње да је лице ББ извршио или да припрема извршење кривичних дела наведених у ставу 4. наредбе, па како осумњичени ББ у критичном периоду – од 7 часова ујутру дана 11.09.2018. године није био на граничном прелазу, односно када је окривљени ВВ извршио предметно кривично дело, осумњичени ББ није радио - није био присутан у наведеним просторијама, то је камере у кабини у којој се налазио АА у инкриминисаном временском периоду нису могле бити укључене, што видео материјал прибављен путем ове посебне доказне радње такође чини незаконитим доказом, у вези којих навода се одбрана позива на пресуду овог суда Кзз 1379/2021 од 19.01.2022. године.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни суд оцењује као неосноване.

Одредбом члана 164. ЗКП, прописано је да ако је предузимањем посебних доказних радњи прикупљен материјал о кривичном делу или учиниоцу који није био обухваћен одлуком о одређивању посебних доказних радњи, такав материјал се у поступку може користити ако се односи на кривично дело из члана 162. ЗКП.

Посебна доказна радња тајно праћење и снимање одређена је према осумњиченом ББ, на основу наредбе судије за претходни поступак Вишег суда у Новом Саду ПОСК од 04.09.2018. године, тако што би се у службеним просторијама УГП СГП Хоргош, на граничном прелазу Хоргош инсталирала посебна опрема за тајни звучни и оптички надзор у просторијама улазних терминала означених кроз систем видео надзора као Хоргош-путнички улаз, кабина за евидентирање путничког улаза 4 и Хоргош-путнички улаз, кабина за евидентирање путничког улаза 3, које користи осумњичени.

Дакле, у наведеној наредби о тајном праћењу и снимању донетој у односу на осумњиченог ББ, наведено је да ће се ова посебна доказна радња извршити на начин ближе описан у наредби у означеним службеним просторијама, које користи осумњичени, али не и то да се тајно праћење и снимање може спроводити само онда

када је у њима присутан осумњичени ББ, па самим тим није било сметњи да се материјал прикупљен предузимањем посебне доказне радње користи као законит доказ и у поступку против других лица која нису била обухваћена одлуком о одређивању посебне доказне радње.

Како су службене просторије наведене у предметној наредби поред осумњиченог ББ, на кога се наредба о трајном праћењу и снимању односила, користили и други полицијски службеници а међу њима и окривљени АА, то се материјал прикупљен у односу на овог окривљеног има сматрати случајним налазом у смислу члана 164. ЗКП, који није у супротности са наредбом суда, нити са одредбама ЗКП. Следствено изнетом, материјал прикупљен применом посебне доказне радње тајно праћење и снимање према осумњиченом ББ могао је бити коришћен као законит доказ у односу на окривљеног АА, који није био обухваћен наредбом, због чега се супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног оцењују као неосновани.

При томе, по оцени Врховног суда, није од значаја то што је у пресуди овог суда Кзз 1379/2021 од 19.01.2022. године, на коју се указује захтевом одбране, изражен став да се материјал прикупљен предузимањем посебне доказне радње тајно праћење и снимање није могао користити и у поступку против других лица као законит доказ, имајући у виду да се у конкретном случају не ради о истој чињеничној и правној ситуацији. Наиме, у означеној пресуди овога суда, заузет је став да је правилан закључак нижестепених судова да се докази прибављени по основу посебне доказне радње не могу сматрати случајним налазом у односу на окривљене на које се наредба није односила у ситуацији када је у наредби изричито наведено да се посебна доказна радња тајно праћење и снимање спроводи искључиво када су у возилу у коме је постављен уређај за снимање, присутни они осумњичени према којима је одређено спровођење наведене посебне доказне радње, што у конкретном случају није у питању.

Имајући у виду све изложено, Врховни суд је наводе браниоца окривљеног којима се указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, оценио као неосноване.

Указујући на повреду закона из члана 439. став 1. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА - адвокат Апро Љубомир истиче, да је првостепени суд своју одлуку о кривичној одговорности окривљеног превасходно базирао на основу репродукованих снимака (о којима је у предњем делу ове пресеуе било речи) и на основу како основног тако и допунског налаза и мишљења вештака трасолога Белић Драгана и његовог непосредног изјашњења на главним претресима, којима се вештак одговарајући на питање стручног саветника одбране изјаснио да се детаљнији елементи (фигура вредности, холограм, трака, серијски број, број новчанице, заштитна нит, рељеф карте Европе и врста папира) не могу уочити анализом садржаја снимка, због чега сматра да се исти не може користити као доказ, тим пре што, како се то захтевом наводи, „без стручног знања фаворизује вештак Белић Дејан, иако за то нема,...стручне квалификације и у таквој констелацији ствари исказ стручног саветника уопште не узима у обзир...“. Бранилац окривљеног оспорава захтевом садржај налаза и мишљења вештака Дејана Белића, као и његову стручност и пропушта да образложи зашто дело

за које се оптужени гони није кривично дело, у смислу одредбе члана 439. тачка 1) ЗКП.

На наведену повреду закона одбрана окривљеног указивала је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и о томе у образложењу пресуде, на странама 4 и 5, дао довољне и јасне разлоге, које Врховни суд у свему прихвата и, у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге упућује.

Бранилац захтевом оспорава и став суда којим се прихвата одговор НБС, али се из истог не утврђује ни једна чињеница од значаја за поступак, те наводећи да је за аутентичност експертизе новца овлашћена искључиво НБС, изводи сопствени закључак да је одбијањем предлога одбране да се изврши ново трасолошко вештачење суд поступио супротно одредбама члана 124. ЗКП.

Поред наведеног, бранилац повреду из члана 409. тачка 1) ЗКП образлаже и наводи да су нетачни наводи из образложења чињеничних утврђења првостепеног суда, али и другостепеног, у погледу предмета – новчаница које су се налазиле у путним исправама ГГ и ДД. Стога по ставу одбране налаз и мишљење вештака трасолога Белић Дејана, као и његово изјашњење са главних претреса одржаних 01.09.2023. године, 02.11.2023. године којим наводи да се због лошег снимка не може апсолутно и недвосмислено, без сваке сумње закључити да се ради о новчаници од 10 евра, али да се ради о предмету који у потпуности по изгледу и распореду апликације одговара новчаници, нису од стране браниоца окривљеног оцењене као несумњиве, јер је утврђивање таквих карактеристика могуће једино у лабораторијским условима, а како је то сам вештак Белић Дејан потврдио у свом изјашњењу на главном претресу.

По оцени овога суда, указивањем од стране браниоца окривљеног да суд није правилно ценио налаз и мишљење вештака, као и допунски налаз и мишљење и изјашњење вештака на главним претресима и тиме донео неправилну одлуку, која се заснива на погрешно и непотпуно утврђеном чињеничном стању, оспоравајући захтевом и чињеничне закључке, односно утврђења првостепеног, а самим тим и другостепеног суда који је потврдио првостепену одлуку, указује се на повреду одредбе члана 440. ЗКП.

Како су чланом 485. став 4. ЗКП прописани разлози због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, може поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, те није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 124. и 440. ЗКП, Врховни суд је захтев браниоца окривљеног АА – адвоката Апро Љубомира у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. и 2., члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник

Председник већа - судија

Јелена Паравиња, с.р.

Мирољуб Томић, с.р.

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**